

ชีววิทยาและประวัติการเพาะเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล

ปลานวลจันทร์ทะเลจัดเป็นปลาทะเลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ ฟิlippินส์ อินโดนีเซีย ใต้หวัน เนื่องจากเป็นปลาที่มีรสชาติดี เลี้ยงได้ง่าย มีความต้านทานโรคค่อนข้างสูง และสามารถอาศัยอยู่ได้ในระดับความเค็มช่วงกว้างจึงสามารถเลี้ยงได้ทั้งในพื้นที่น้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม

ปลานวลจันทร์ทะเลมีชื่อวิทยาศาสตร์ *Chanos chanos* Forskal, 1775 มีชื่อสามัญว่า Milkfish และมีชื่อที่เรียกตามท้องถิ่นว่า ปลาดอกไม้ มีการจัดลำดับทางอนุกรมวิธานไว้ ดังนี้

Phylum Vertebrata

Class Actinopterygii

Order Gonorhynchiformes

Family Chanidae

ในธรรมชาติปลานวลจันทร์ทะเลจะเจริญพันธุ์เมื่อมีอายุประมาณ 5 ปี น้ำหนัก 2.5-3 กิโลกรัม ตัวเมียสามารถให้ไข่ได้ครั้งละประมาณ 200,000 ฟองต่อน้ำหนักแม่ปลาหนึ่งกิโลกรัม พ่อแม่พันธุ์ปลานวลจันทร์ทะเลจะเริ่มพัฒนาระบบการสืบพันธุ์ในเดือนมกราคมและจะเริ่มวางไข่จากเดือนมีนาคมถึงเดือนตุลาคม การแพร่กระจายของปลานวลจันทร์ทะเลพบในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มหาสมุทรอินเดีย ทะเลแดง ทวีปอาฟริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ นิวกินี หมู่เกาะโซโลมอน หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก ประเทศญี่ปุ่น หมู่เกาะฮาวาย และเม็กซิโก โดยมีการแพร่กระจายอยู่ในเขตที่มีกระแสน้ำอุ่นไหลผ่าน เป็นปลาที่สามารถทนต่อความเค็มได้ช่วงกว้าง สำหรับในประเทศไทยพบปลานวลจันทร์ทะเลแพร่กระจายมากในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร เพชรบุรีและบางส่วนของจังหวัดตราด

ประวัติการค้นพบปลานวลจันทร์ทะเลในประเทศไทย

กรมประมง โดยนายบุญ อินทรณ์พรรย์ อธิบดีกรมประมงในสมัยนั้นได้เล็งเห็นว่าประเทศไทยมีป่าชายเลนอยู่จำนวนมากแต่มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในการผลิตสัตว์น้ำค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับประเทศไต้หวัน ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ซึ่งมีการใช้พื้นที่น้ำกร่อยในการเลี้ยงปลาทะเล หนึ่งในนั้นคือการเลี้ยงปลานวลจันทร์ทะเล ซึ่งในประเทศดังกล่าวเลี้ยงในบ่อน้ำกร่อยได้ผลดีมาก จึงได้มีคำสั่งให้ประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง และประจวบคีรีขันธ์ ทำการสำรวจแหล่งลูกพันธุ์สัตว์น้ำรวมถึงปลานวลจันทร์ทะเลบริเวณป่าชายเลนในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2493 นายรบ นิลคุหา ประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้นำทีมงานสำรวจลูกพันธุ์สัตว์น้ำตามคำสั่ง อธิบดีกรมประมง และได้พบลูกปลานวลจันทร์ทะเลเป็นคนแรก จากการสำรวจบริเวณคลองวาฬในวันที่ ๑๒ และ ๒๗ กันยายน ๒๔๙๓ จำนวน ๑๒๙ ตัว ขนาด ๑๑-๑๓ เซนติเมตร เมื่อพบลูกปลานวลจันทร์ทะเลแล้วจึงมีการเลือกที่ตั้งสถานีประมงน้ำกร่อยขึ้น โดย ดร.เชาเวนลิงก์ นายจินดา เทียมเมธ (อดีตคณะบดีคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) และนายรบ นิลคุหา ประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ซึ่งทั้ง ๓ ท่าน มีความเห็นตรงกันที่จะสร้างสถานีที่ตำบลคลองวาฬ เพราะราษฎรในตำบลนี้ประกอบอาชีพประมง ซึ่งสถานีอาจจะส่งเสริมอาชีพประมงให้แก่ราษฎรได้ใกล้ชิด สะดวกต่อการเดินทางและราคาที่ดินก็ไม่สูงเกินไป จึงได้จัดตั้งสถานีประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ขึ้นในปี พ.ศ. 2496 ปัจจุบันคือศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งประจวบคีรีขันธ์

วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จออกทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพิธีเปิดงานฉลองพระนคร ๖๐๐ ปี และเสด็จทอดพระเนตรโครงการชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา และเสด็จทอดพระเนตรโครงการชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทอดพระเนตร
ลูกปลานวลจันทร์ทะเลในบ่อดินของสถานีประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปีพ.ศ. ๒๕๔๔ มีพระราชดำรัสตอนหนึ่งเกี่ยวกับปลานวลจันทร์ทะเลพระราชทาน
แก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย
สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิตฯ วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

“ไปต่อไป ได้ไปที่ประจวบคีรีขันธ์ ที่คลองวาฬ ซึ่งมีสถานประมงที่คลองวาฬ เขาเลี้ยงปลา
ที่เป็นปลาทะเล เรียกว่า ปลานวลจันทร์ทะเล เขาจับปลานวลจันทร์เล็ก ที่อยู่ในทะเลเอามาขาย
และสำหรับเลี้ยงใน ในบ่อ ซึ่งถ้าเลี้ยงในบ่อ น้ำมันสะอาด ปลานวลจันทร์ทะเลนั้น ก็เติบโตได้ เป็น
อันว่า จะเป็นอาชีพสำหรับชาวบ้าน ไปซื้อมา เขาไม่ได้ซื้อ เราซื้อให้ ไปซื้อเอามาปล่อยในอ่างเก็บน้ำ
และเมื่อปล่อยแล้วมันก็โต โตโตดี ปีหนึ่งมันโตโตมาขายได้เป็นเงิน เป็นหลายแสน แต่ว่า
ชาวบ้านก็ไม่ค่อยสนใจ ซึ่งเล็ก ปลานวลจันทร์ทะเลมันไม่ มันไม่โตโต เอ้อมันไม่แพร่พันธุ์ในบ่อ
ในอ่าง มันจะแพร่พันธุ์ได้แต่ในทะเล แต่ก็ยัง ใจก็จับได้และค้าขายได้ ซึ่งถ้าสมมติว่า ไปซื้อมาแล้ว
มาปล่อยแล้วก็ดูแล และถึงเวลาขาย ก็เป็นอาชีพที่ดี”